



ပြေးရာထိမ်းမြားရေး  
ဗဟို ဝန်ကြီးဌာန

အောင်

အောင်

အောင်အောင်အောင်အောင်အောင်



ច្បាប់

ស្តីពី

គណនបក្សនយោបាយ

# ព្រះរាជក្រឹត្យ

ជស/រកម/១១៩៧/០៧

យើង

ព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧត្តតោសុវរ្ម័ន វិសុទ្ធិពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្តម

ធម្មិកមហារាជានិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

\*\*\*\*\*

<b>ទិដ្ឋសិក្ខា</b>	
លេខ.១៧.គ.ណ.....	
ថ្ងៃទី១៤.១១.ឆ.រ.ម៉ោង. ១១:៤៧	
បណ្តុះបណ្តាល.....	ត្រូវ

យើងមានបង្គាប់ឲ្យព្រះរាជណាមក្រាបបង្គាប់

- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យចុះថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៧ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ០២ មស.៩៤ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការអនុវត្តនីតិវិធីប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ មស.រកត.១០៩៤.៩០ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ជស.រកត.០៩៩៧.១៤៧ ចុះថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៧ ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ មស.រកប.០១៩២.០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩២ ស្តីពីការអនុវត្តក្រសួងបរាជ័យ
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំរំពឹងកន្លងមករបស់រដ្ឋមន្ត្រីទី១និងសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទី២ និងរំពឹង សមរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរាជ័យ

ប្រកាសរាជប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៧ បានប្រើប្រាស់ចេញពីថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលបានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

# ជំពូកទី ១

## បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

### មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅកំណត់បែបបទនិងលក្ខខណ្ឌនៃការបង្កើត ការចុះបញ្ជីនិង ការធ្វើសកម្មភាពរបស់គណបក្សនយោបាយក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

### មាត្រា ២.-

គណបក្សនយោបាយ គឺជាក្រុមមនុស្សដែលមានគំនិតនិងឆន្ទៈស្របគ្នា ហើយ រូបរមន្តាដោយស្ម័គ្រចិត្តតាមកិច្ចសន្យា បង្កើតឡើងនូវអង្គការមួយដែលមានលក្ខណៈអធិប្រយោជន៍ និងស្វ័យភាព ដើម្បីចូលរួមក្នុងធានានយោបាយជាតិតាមរបបប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស ដោយការចោះឆ្នោតដោយសេរីនិងយុត្តិធម៌ ស្របតាមការកំណត់នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនិងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធ ជាធរមាន ។

### មាត្រា ៣.-

គ្រប់គណបក្សនយោបាយត្រូវមានទីស្នាក់ការកណ្តាលនៅរាជធានីភ្នំពេញឬទីរួម ខេត្ត ក្រុង នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

### មាត្រា ៤.-

គ្រប់គណបក្សនយោបាយមានសិទ្ធិស្មើគ្នា ក្នុងការទទួលបុព្វសិទ្ធិនិងការយកចិត្ត ទុកដាក់ដោយស្មើភាពគ្នា ពីរាជរដ្ឋាភិបាលនិងអាជ្ញាធរគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ។

### មាត្រា ៥.-

ការចូលជាសមាជិករបស់គណបក្សនយោបាយណាមួយ គឺជាការជ្រើសរើសច្បាប់ខ្លួន ដោយសេរីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូប ។ គ្មានធនាគារម្នាក់មានសិទ្ធិបង្ខំឱ្យគេចូលជាសមាជិក គណបក្សនយោបាយណាមួយឡើយ។

គ្មានធនាគារម្នាក់ត្រូវបានគេដកហូតសិទ្ធិក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិពលរដ្ឋ សិទ្ធិនយោបាយ ឬសិទ្ធិវិជ្ជាជីវៈ ដោយសារមូលហេតុជននោះជាសមាជិកឬមិនមែនជាសមាជិករបស់គណបក្ស នយោបាយណាមួយ ដែលបង្កើតឡើងដោយស្របច្បាប់នោះទេ ។

**មាត្រា ៦.-**

គ្រប់គណបក្សនយោបាយមិនត្រូវធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

១-ធ្វើឱ្យមានអបគមន៍ ដែលនាំឱ្យអន្តរាយដល់ឯកភាពជាតិ និងបូរណភាព

ដែនដី ។

២-ធ្វើវិទ្ធិបូន្មានប្រឆាំងនឹងរបបប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្សដោយប្រើប្រាស់  
មធ្យោបាយហិង្សាក្នុងគោលបំណងដណ្តើមអំណាច ។

៣-បង្កើតកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ។

**មាត្រា ៧.-**

គ្រប់គណបក្សនយោបាយមិនត្រូវស្ថិតនៅក្រោមចំណុះឬការបង្គាប់បញ្ជារបស់  
គណបក្សនយោបាយបរទេសឬរបស់រដ្ឋាភិបាលបរទេស ។

**មាត្រា ៨.-**

ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយជាសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

**ជំពូកទី ២**

**ការបង្កើតគណបក្សនយោបាយ**

**មាត្រា ៩.-**

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរចំនួនយ៉ាងតិច ៨០នាក់ ដែលមានអាយុយ៉ាងតិច ១៨ឆ្នាំ ហើយ  
ដែលមានទីលំនៅជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានសិទ្ធិផ្តើមបង្កើតគណបក្ស  
នយោបាយមួយបាន ដោយគ្រាន់តែជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រសួងមហាផ្ទៃ ។ ក្រសួង  
មហាផ្ទៃត្រូវឆ្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សរថាបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ  
១៥ថ្ងៃ ។ បើហួសការកំណត់ ១៥ថ្ងៃនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ។

គណបក្សនយោបាយដែលទើបផ្តើមបង្កើតត្រូវធ្វើការចោះឆ្នោតជ្រើសតាំងគណៈ-  
កម្មាធិការបណ្តោះអាសន្នដែលមានសមាជិកយ៉ាងតិច ៧រូប ហើយដែលម្នាក់ៗមានអាយុយ៉ាងតិច  
២៥ឆ្នាំ សម្រាប់រៀបចំបែបបទនិងបំពេញលក្ខន្តិកៈនៃការសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយតាមការ  
កំណត់ដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី ៥ នៃច្បាប់នេះ ដើម្បីអនុលោមតាមសភាព ។

ទោះបីមិនគ្រាន់អនុលោមតាមសភាពក៏ដោយ ក្នុងរយៈពេលនេះ គណបក្សនយោបាយ  
អាចលើកក្លែងទៅទីស្នាក់ការរបស់ខ្លួនបាន ។

**មាត្រា ១០.**

គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ត្រូវរៀបចំលក្ខន្តិកៈនិងគោលនយោបាយសំខាន់ៗ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដែលមានចំណុចសំខាន់ៗយ៉ាងតិចណាស់ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

ក-លក្ខន្តិកៈត្រូវមាន ៖

១-ឈ្មោះជាអក្សរពេញ អក្សរកាត់និងសញ្ញាសំគាល់ ។

២-អាស័យដ្ឋាននៃទីស្នាក់ការកណ្តាល ។

៣-កាលបរិច្ឆេទនៃការបង្កើតគណបក្សនយោបាយ ។ កាលបរិច្ឆេទគណបក្សនយោបាយនេះ មិនត្រូវជាន់លើថ្ងៃបុណ្យជាតិនិងអន្តរជាតិ ។

៤-វិធានស្តីពីការបញ្ចូលជាសមាជិកភាពនិងការបណ្តេញចេញពីសមាជិកភាព ។

៥-សិទ្ធិនិងភារកិច្ចរបស់សមាជិក ។

៦-រចនាសម្ព័ន្ធថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមបន្តបន្ទាប់ ។

៧-សមត្ថកិច្ចនៃអង្គការនានារបស់គណបក្សនយោបាយ ។

៨-បែបបទនៃការជ្រើសរើសនិងដកហូតមុខងាររបស់សមាជិកគណៈកម្មាធិការនាយក ។

៩-ការកំណត់អំពីការប្រជុំសាមញ្ញ នៃអង្គការនានារបស់គណបក្សនយោបាយ។

១០-ចំនួនសមាជិកចាំបាច់ " ត្រូវម " ដែលត្រូវចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំនៃអង្គការនានារបស់គណបក្សនយោបាយ ដើម្បីឱ្យអង្គប្រជុំនោះយកជាការបាន ។

១១-ហិរញ្ញវត្ថុនិងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

១២-វិធានស្តីពីការវិលាយគណបក្សនយោបាយនិងការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គណបក្សនយោបាយ នៅពេលត្រូវវិលាយ ។

១៣-វិធានស្តីពីការធ្វើវិសោធនកម្មលក្ខន្តិកៈគណបក្សនយោបាយ ។

ខ-គោលនយោបាយនិងកម្មវិធីនយោបាយសំខាន់ៗ ត្រូវបែងអំពីគោលដៅនិងវត្ថុពិបាករបស់គណបក្សនយោបាយ ។

**មាត្រា ១១.-**

គ្រប់គណបក្សនយោបាយត្រូវមានឈ្មោះនិងសញ្ញាសំគាល់តាមការកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

១-ឈ្មោះជាអក្សរពេញ ជាអក្សរកាត់និងសញ្ញាសំគាល់របស់គណបក្សនយោបាយ ត្រូវតែខុសគ្នាពីឈ្មោះជាអក្សរពេញឬអក្សរកាត់និងសញ្ញាសំគាល់របស់គណបក្សនយោបាយនានា ។

២-ឈ្មោះរបស់គណបក្សនយោបាយដែលទើបបង្កើតថ្មីមិនត្រូវធ្វើឡើងដោយគ្រាន់តែកែសម្រួលបន្តិចបន្តួចនៅលើឈ្មោះគណបក្សនយោបាយនានា ។

៣-សញ្ញាសំគាល់របស់គណបក្សនយោបាយមិនត្រូវចម្លងឬយកតាមសញ្ញាជាតិ រូបភាពតំណាងឱ្យសាសនា ព្រះសាសនា ព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ ព្រះនាយករដ្ឋមន្ត្រី ព្រះនាយករដ្ឋមន្ត្រី ព្រះមហាក្សត្រខ្មែរគ្រប់អង្គ ។

**ជំពូកទី ៣**

**សមាជិកភាព**

**មាត្រា ១២.-**

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែលមានអាយុយ៉ាងតិច១៨ឆ្នាំនិងមានសិទ្ធិពលរដ្ឋអាចចូលជាសមាជិកគណបក្សនយោបាយបាន ។

**មាត្រា ១៣.-**

ការចូលជាសមាជិកនៃគណបក្សនយោបាយ ត្រូវផ្អែកលើគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្ត ។  
សមាជិកគណបក្សនយោបាយអាចលាលែងពីគណបក្សនយោបាយបានគ្រប់ពេលវេលា ដោយមិនចាប់បញ្ជាក់ពីមូលហេតុឡើយ ។

**មាត្រា ១៤.-**

សមាជិកគណបក្សនយោបាយមានសិទ្ធិ កាតព្វកិច្ចដូចគ្នាស្របតាមលក្ខន្តិកៈនៃគណបក្សនយោបាយ ។

**មាត្រា ១៥.-**

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរម្នាក់មិនអាចជាសមាជិកគណបក្សនយោបាយលើសពីមួយក្នុងពេល តែមួយបានទេ ។ ក្នុងករណីដែលបុគ្គលមួយរូបចូលជាសមាជិកគណបក្សនានាយ៉ាងច្រើន សមាជិក ភាពក្នុងគណបក្សនយោបាយចុងក្រោយត្រូវចាត់ទុកជាបានការ ។

បុព្វជិត មន្ត្រីតុលាការ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនិងកងកម្លាំងនគរបាលជាតិ អាចចូលជាសមាជិកគណបក្សនយោបាយនានាបាន តែមិនត្រូវធ្វើសកម្មភាពគាំទ្រឬប្រឆាំងគណបក្ស នយោបាយណាមួយឡើយ ។ គណបក្សនយោបាយមិនត្រូវរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងក្នុងស្ថាប័ន សាសនា តុលាការ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនិងកងកម្លាំងនគរបាលជាតិទេ ។

**មាត្រា ១៦.-**

សមាជិកគណបក្សនយោបាយត្រូវចាត់បង់សមាជិកភាពរបស់ខ្លួន ក្នុងករណីណា មួយដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ១- បានលាល័យបំប្លែងចេះបង់សមាជិកភាពនៃគណបក្សនយោបាយ ។
- ២- ត្រូវបានបណ្តេញចេញពីគណបក្សនយោបាយស្របតាមលក្ខន្តិកៈរបស់ គណបក្សនយោបាយសាមី។

**ជំពូកទី ៤**

**អង្គការនៃគណបក្សនយោបាយ**

**មាត្រា ១៧.-**

អង្គការដឹកនាំរបស់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ត្រូវមានយ៉ាងតិចដូចខាងក្រោម ៖

- មហាសន្និបាតឬសមាជបូអង្គការសមមូល ។
- ក្រុមប្រឹក្សាជាតិឬគណៈកម្មាធិការកណ្តាលឬអង្គការសមមូល ។
- គណៈកម្មាធិការនាយកឬគណៈកម្មាធិការអធិប្រឹក្សាឬអង្គការសមមូល ។
- គណៈកម្មាធិការអាជ្ញាកណ្តាលឬគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យឬគណៈកម្មាធិការ វិវាទឬអង្គការសមមូល ។

ឈ្មោះអង្គការដឹកនាំរបស់គណបក្សនយោបាយគ្រប់ថ្នាក់នេះ អាចប្រែប្រួលអាស្រ័យ ទៅតាមការកំណត់របស់លក្ខន្តិកៈនៃគណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ។

**មាត្រា ១៨.\_**

អាណត្តិ ភារកិច្ច ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អង្គការដឹកនាំរបស់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៧ នៃច្បាប់នេះនិងអង្គការនានាទៀតរបស់គណបក្សនយោបាយ ត្រូវកំណត់ក្នុងលក្ខន្តិកៈឬបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ។

**ជំពូកទី ៥**

**ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ**

**មាត្រា ១៩.\_**

ដើម្បីទទួលសុពលភាពដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ២ មាត្រា ៩ នៃច្បាប់នេះ គណបក្សនយោបាយត្រូវសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ដោយត្រូវមានសមាជិកយ៉ាងតិច ៤០០០នាក់ មកពីបណ្តាខេត្ត ក្រុងមួយចំនួន ។

**មាត្រា ២០.\_**

គណបក្សនយោបាយ ត្រូវបំពេញបែបបទនិងលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

១- ពាក្យសុំចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ត្រូវមានហត្ថលេខារបស់ប្រធានគណបក្សនយោបាយ ។

២- ឈ្មោះជាអក្សរពេញនិងអក្សរកាត់និងសញ្ញាសំគាល់របស់គណបក្សនយោបាយ ។

៣- អាស័យដ្ឋាននៃទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

៤- ច្បាប់ដើមនៃលក្ខន្តិកៈគណបក្សនយោបាយចំនួនពីរច្បាប់ ។

៥- បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណបក្សនយោបាយប្រសិនបើមាន ។

៦- គោលនយោបាយនិងកម្មវិធីនយោបាយសំខាន់ៗរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

៧- សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាហោយលក្ខអក្សររបស់គណបក្សនយោបាយស្តីពីការគោរពរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនិងបទបញ្ញត្តិផ្សេងៗជាធរមាននិងគោលការណ៍នៃលិខិតប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្សនិងការគោរពលិខិតមនុស្ស ។

៨- បញ្ជីឈ្មោះដោយមានអាយុ អាស័យដ្ឋាននិងស្ថាមមេដែរបស់សមាជិកទាំង ៤០០០នាក់ ដោយមានបញ្ជាក់លេខ ប័ណ្ណសមាជិកគណបក្សនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលសមាជិកភាពគណបក្សនយោបាយ ។

៩-ជីវប្រវត្តិសង្ខេបរបស់ប្រធានឬស្ថាបនិកចំនួន ៣ នាក់យ៉ាងតិច ក្នុង មួយនាក់មួយច្បាប់ ដោយមានបិទរូបថតមំហំ ៤ គុណនឹង ៦ ។

១០-សេចក្តីប្រកាសអំពីគណនីធនាគារ នៅធនាគារក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានការទទួលស្គាល់ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

១១-បង្កាន់ដៃថ្ងៃអាណត្តិរបស់គណបក្សនយោបាយមួយច្បាប់ ។ ថ្ងៃអាណត្តិ នេះត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងមហាផ្ទៃនិងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

**មាត្រា ២១.-**

ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវចេញបង្កាន់ដៃទទួលពាក្យសុំមួយច្បាប់ ឱ្យគណបក្សនយោបាយ ដែលបានបំពេញទម្រង់បែបបទគ្រប់គ្រាន់ តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០នៃច្បាប់នេះ។

**មាត្រា ២២.-**

ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវពិនិត្យវិធីសារនៃសំណុំឯកសាររបស់គណបក្សនយោបាយបន្ទាប់ ពីថ្ងៃចេញបង្កាន់ដៃទទួលពាក្យសុំ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១នៃច្បាប់នេះ ។

ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៣០ថ្ងៃ ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវសម្រេចយល់ព្រមឬមិនយល់ព្រម ឱ្យចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ។

**មាត្រា ២៣.-**

ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា សំណុំឯកសាររបស់គណបក្សនយោបាយណាមានលក្ខណៈ គ្រប់គ្រាន់និងត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនិងច្បាប់នានាជាធរមាន ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវធ្វើលិខិតឆ្លើយតបស្តីពីការយល់ព្រមឱ្យចុះបញ្ជី ធ្វើដូនទៅសមិធានគណបក្ស នយោបាយនោះវិញ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវលក្ខន្តិកៈមួយច្បាប់ ដែលមានចារបញ្ជាក់កាលបរិច្ឆេទ នៃការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ដោយមានចុះហត្ថលេខានិងត្រារបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

**មាត្រា ២៤.-**

ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា សំណុំឯកសាររបស់គណបក្សនយោបាយ ដែលមិនគ្រាន់ មានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់និងត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនិងច្បាប់នានា ជាធរមាន ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងធ្វើដូនទៅសមិធានគណបក្សនយោបាយនោះវិញ។ គណបក្សនយោបាយនោះត្រូវបំពេញបន្ថែមលើសំណុំឯកសារតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់ក្រសួង មហាផ្ទៃយ៉ាងយូរ ១៥ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃទទួលបានលិខិតនេះ ។ បើប្តូរសរយៈពេលកំណត់ ១៥ថ្ងៃនេះ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ត្រូវធ្វើលិខិតមិនយល់ព្រមឱ្យចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយធ្វើដូនទៅសមិធានគណបក្ស នយោបាយ ។

**មាត្រា ២៥.\_**

គណបក្សនយោបាយណា ដែលក្រសួងមហាផ្ទៃបានចេញលិខិតមិនយល់ព្រមឱ្យ ចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៤ នៃច្បាប់នេះ គណបក្សនយោបាយនោះ មានសិទ្ធិប្តឹងទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ។

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញត្រូវសម្រេចក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៣០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបាន ទទួលពាក្យបណ្តឹងរបស់សាមីគណបក្សនយោបាយនោះ ។

ក្រោយពីបានទទួលសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដែលសម្រេចលើ ភាពត្រឹមត្រូវនៃខ្លឹមសារនៃសំណុំឯកសាររបស់គណបក្សនយោបាយនោះ ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវ ចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយនោះភ្លាម តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៣ នៃច្បាប់នេះ ។

**មាត្រា ២៦.\_**

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីរួចហើយ អាចប្តូរឈ្មោះឬកែប្រែគោល នយោបាយនិងកម្មវិធីនយោបាយសំខាន់ៗឬធ្វើវិសោធនកម្មលើលក្ខន្តិកៈបានស្របតាមលក្ខន្តិកៈរបស់ គណបក្សនយោបាយខ្លួន។ ក្នុងករណីនេះ គណបក្សនយោបាយត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅក្រសួងមហាផ្ទៃដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវសំណុំឯកសារថ្មីដែលកែប្រែរួចហើយ។ ដោយលើក ការផ្លាស់ប្តូរប្រធានគណបក្សនយោបាយត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមកក្រសួងមហាផ្ទៃដោយ ភ្ជាប់មកជាមួយនូវជីវប្រវត្តិសង្ខេបរបស់ប្រធានថ្មីដោយមានបិទរូបថតទំហំ ៤ គុណនឹង ៦ ។

**ជំពូកទី ៦**

**ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គណបក្សនយោបាយ**

**មាត្រា ២៧.\_**

ចាត់ទុកជាហិរញ្ញវត្ថុរបស់គណបក្សនយោបាយ ចំណូលដែលបានមកពី :

- ១-វិភាគទានឬភាគទានរបស់សមាជិក ។
- ២-ចំណូលផ្សេងៗរបស់គណបក្សនយោបាយដែលបានមកពីការធ្វើអាជីវ- កម្មស្របច្បាប់ ។
- ៣-ប្រាក់ពីឥរិយាបថរបស់រដ្ឋតាមការកំណត់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៨នៃ ច្បាប់នេះ ។
- ៤-អំណោយរបស់ក្រុមហ៊ុនឯកជនខ្មែរឬសម្របសម្រួលខ្មែរ ។
- ៥-ទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់របស់គណបក្សនយោបាយ ។

**មាត្រា ២៨.-**

រដ្ឋអាចផ្តល់ប្រាក់ពីថវិកាជាតិស្មើគ្នាដល់គ្រប់គណបក្សនយោបាយសម្រាប់តែប្រើប្រាស់ក្នុងយុទ្ធនាការយោសនាបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ។

គណបក្សនយោបាយណាដែលមិនបានទទួលសន្លឹកឆ្នោតគាំទ្រចំនួន៣% នៃសន្លឹកឆ្នោតបានការសរុបទូទាំងប្រទេស ឬមិនបានទទួលអាសនៈមួយក្នុងសភា គណបក្សនយោបាយនោះត្រូវសងប្រាក់នោះគ្រប់ចំនួនមករដ្ឋវិញក្នុងរយៈពេល៣ខែយ៉ាងយូរ ចាប់ពីថ្ងៃប្រកាសលទ្ធផលជាស្ថាពរ នៃការបោះឆ្នោត ។

**មាត្រា ២៩.-**

គណបក្សនយោបាយត្រូវបានហាមឃាត់មិនឱ្យទទួលវិភាគទាន ទោះជាតាមរូបភាពណាក៏ដោយ ពីស្ថាប័នរដ្ឋ សមាគម អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សហគ្រាសសាធារណៈ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ វិទ្យាស្ថានសាធារណៈឬក្រុមហ៊ុនបរទេស លើកលែងតែករណីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៨នៃច្បាប់នេះ ។

**ជំពូកទី ៧**

**របាយការណ៍និងការត្រួតពិនិត្យ**

**មាត្រា ៣០.-**

របាយការណ៍និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងគណនេយ្យ ត្រូវតម្កល់ទុករយៈពេលយ៉ាងតិច៧ឆ្នាំ ហើយអាចអនុញ្ញាតឱ្យត្រួតពិនិត្យ ដោយអនុលោមតាមលក្ខន្តិកៈឬបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណបក្សនយោបាយឬការសម្រេចរបស់គុណការណ៍ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ។

**មាត្រា ៣១.-**

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយរួចហើយ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍មកក្រសួងមហាផ្ទៃនិងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានមុនថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ រៀងរាល់ឆ្នាំ ។ របាយការណ៍ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយប្រធានគណបក្សនយោបាយនិងហែរញឹក ។

របាយការណ៍នេះត្រូវមានខ្លឹមសារនិងឯកសារដូចខាងក្រោម :

- ១- សកម្មភាពសំខាន់ៗរបស់គណបក្សនយោបាយ ។
- ២- តារាងតុល្យភាពដែលបង្ហាញនូវប្រាក់ចំណូលនិងប្រាក់ចំណាយប្រចាំឆ្នាំ

តាមប្រភេទ ។ តារាងតុល្យភាពនេះត្រូវរៀបចំឡើងដោយគណនេយ្យរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

៣-បញ្ជីតុល្យការគណនីរបស់គណបក្សនយោបាយនៅក្នុងធនាគារ ។

៤-បញ្ជីតុល្យការនៃទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ រាប់បញ្ចូលទាំងទ្រព្យសម្បត្តិជា  
កម្មសិទ្ធិឬជលកម្មម្រែក្នុងជំនួញនិងបំណុលរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

**មាត្រា ៣២.-**

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការពិនិត្យបញ្ជីតុល្យការទាំងឡាយ  
ដែលមានចែងក្នុងចំណុច ២,៣,៤ មាត្រា ៣១ នៃច្បាប់នេះ ។

**ជំពូកទី ៨**

**ការវិលាយ ការរួមបញ្ចូលគ្នានិងការធ្វើសម្ព័ន្ធភាពគណបក្សនយោបាយ**

**មាត្រា ៣៣.-**

គណបក្សនយោបាយអាចវិលាយខ្លួនឯងបាន តាមសេចក្តីសម្រេចរបស់មហា  
សន្និបាតដោយអនុលោមតាមលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួន បន្ទាប់ពីបានធ្វើការជំរះបញ្ជីនិងចាត់ចែងទ្រព្យ  
សម្បត្តិរបស់គណបក្សនយោបាយ ។ គណបក្សនយោបាយត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពី  
ការវិលាយនេះដល់ក្រសួងមហាផ្ទៃភ្លាម ដើម្បីលុបឈ្មោះគណបក្សនយោបាយនោះ ចេញពីបញ្ជី  
គណបក្សនយោបាយ ។

**មាត្រា ៣៤.-**

គ្មានសមត្ថកិច្ចណាមានសិទ្ធិរំលាយគណបក្សនយោបាយណាមួយបានឡើយលើក  
លែងតែគណបក្សនយោបាយនោះ ត្រូវបានប្រកាសវិលាយតាមសាលក្រមឬសាលដីកាជាស្ថាពរ  
របស់តុលាការ ។

**មាត្រា ៣៥.-**

គណបក្សនយោបាយដែលត្រូវបានប្រកាសវិលាយដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣  
នៃច្បាប់នេះ ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិដែលនៅសេសសល់ ត្រូវអនុវត្តតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់  
មហាសន្និបាត ។

**មាត្រា ៣៦.\_**

គណបក្សនយោបាយអាចប្រកាសរួមបញ្ចូលគ្នាជាមួយគណបក្សនយោបាយផ្សេងទៀតបាន តាមការកំណត់របស់លក្ខន្តិកៈ ។ ក្នុងករណីដែលលក្ខន្តិកៈមិនបានចែង ត្រូវអនុវត្តតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាតគណបក្សនយោបាយ ។

ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវលុបឈ្មោះគណបក្សនយោបាយដែលបានប្រកាសរួមបញ្ចូលគ្នានោះចេញពីបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ បន្ទាប់ពីបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីការរួមបញ្ចូលនោះ។

**មាត្រា ៣៧.\_**

គណបក្សនយោបាយអាចធ្វើសម្ព័ន្ធភាពទ្វេភាគីឬពហុភាគីជាមួយគ្នាបានដោយសេរី តាមសេចក្តីសម្រេចរបស់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ។

**ជំពូកទី ៩  
ទោសប្បញ្ញត្តិ**

**មាត្រា ៣៨.\_**

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួនបីលានរៀល ( ៣.០០០.០០០រៀល ) ចំពោះ គណបក្សនយោបាយណា ដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៣១ នៃច្បាប់នេះ ។  
ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ទ្វេមួយជាពីរហើយអាចផ្ដន្ទាទោសព្យាកសកម្មភាពគណបក្សនយោបាយនោះជាបណ្តោះអាសន្ន ។

**មាត្រា ៣៩.\_**

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីរ បីលានរៀល ( ៣.០០០.០០០រៀល ) ដល់ ប្រាំលានរៀល ( ៥.០០០.០០០រៀល ) ចំពោះគណបក្សនយោបាយណា ដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើស នឹងមាត្រា ៧ នឹងមាត្រា ២៩ នៃច្បាប់នេះ ។  
ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ទ្វេមួយជាពីរហើយអាចព្យាកសកម្មភាពគណបក្សនយោបាយនោះជាបណ្តោះអាសន្ន ។

**មាត្រា ៤០.\_**

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួន មួយលានរៀល ( ១.០០០.០០០រៀល ) ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៥ នឹងក្របខ័ណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៥ នៃច្បាប់នេះ ។

**មាត្រា ៤១.**

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួនពីមួយលានរៀល ( ១.០០០.០០០រៀល ) ដល់ ប្រាំលានរៀល ( ៥.០០០.០០០រៀល) នឹងឬផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ខែ ដល់ ១ឆ្នាំ ចំពោះ ជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តដូចខាងក្រោម :

១-បន្តគ្រប់គ្រង ដឹកនាំគណបក្សនយោបាយដែលក្រសួងមហាផ្ទៃមិន យល់ព្រមឱ្យចុះក្នុងបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ឬ

២-បន្តគ្រប់គ្រងដឹកនាំគណបក្សនយោបាយ ដែលតុលាការបានចេញ សាលក្រមឬសាលដីកាជាស្នាពររំលាយរួចហើយ ឬ

៣-គ្រប់គ្រង ដឹកនាំគណបក្សនយោបាយដោយមិនបានសុំចុះឈ្មោះក្នុង បញ្ជីគណបក្សនយោបាយក្នុងរយៈពេលលើសពី ១៨ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃធ្វើការចោះធ្លោតជ្រើស តាំងគណៈកម្មាធិការបណ្ដោះអាសន្នដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩ នៃច្បាប់នេះ ឬ

៤-នៅតែបន្តបើកទីស្នាក់ការគណបក្សនយោបាយខ្លួន ទោះជាមានសាល ក្រម ឬសាលដីកាជាស្នាពររបស់តុលាការសម្រេចរំលាយឬផ្អាកសកម្មភាពគណបក្ស នយោបាយ នោះក៏ដោយ ។

**មាត្រា ៤២.**

ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តលើសនឹងមាត្រា ៦ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោស តាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

**ជំពូកទី ១០**

**អន្តរប្បញ្ញត្តិ**

**មាត្រា ៤៣.**

បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាន គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ដែលបានចុះបញ្ជី គណបក្សនយោបាយតាមការកំណត់របស់អុនកាត់ឆ្នាំ១៩៩៣ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំឯកសារតាមការ កំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០ នៃច្បាប់នេះ លើកលែងតែចំណុចទី ១១ មកតម្កល់ទុកនៅ ក្រសួងមហាផ្ទៃវិញ ក្នុងរយៈពេល ៩០ថ្ងៃយ៉ាងហោច ។

បើហួស រយៈពេលដូចបានកំណត់ខាងលើនេះ ត្រូវចាត់ទុកជាគណបក្សនយោបាយ នោះបានចោះបង់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ ។

ជំពូកទី ១១

អវសានប្បញ្ញត្តិ

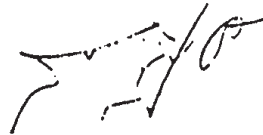
មាត្រា ៤៤.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៤៥.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៨  
ព្រះបាទសីហនុ និង ព្រះមហាក្សត្រីស៊ីហ៊ុន  
ប្រទេសកម្ពុជា



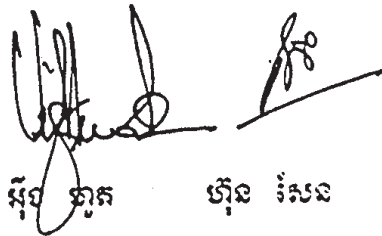
ជា ស៊ីហ៊ុន

ព្រះមហាក្សត្រីព្រះបរមនិរ្ទតិសីហនុ  
ព្រះស្រីព្រះបាទសីហនុ  
ព្រះបរមនិរ្ទតិសីហនុ

បានជំរាបជូន  
ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និងសមាជិករដ្ឋមន្ត្រីទី២  
សមរម្យប្រតិភូសម្រាប់បញ្ជូន



ស ខេង យូ ហុកត្រី



អ៊ុន ហ៊ុន ហ៊ុន វ៉ាន



**ព្រះរាជក្រម**

នស/រកម/០៣១៧/០០៣

**យើង**

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី**  
**សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ**  
**ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា**  
**ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៤៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៥ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/១១៩៧/០៧ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

**ប្រកាសឱ្យប្រើ**

ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាជាវិសាមញ្ញ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់ សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ នីតិកាលទី៣ ព្រមទាំងត្រូវបានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញប្រកាសថាស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ក្នុងសេចក្តីសម្រេចលេខ ១៨៥/០២៥/១០១៧ កបធ.ច ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ៖

១/១០



ច្បាប់

ស្តីពី

វិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្ស

នយោបាយ



**មាត្រា ៥.-**

ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/១១៩៧/០៧ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៧ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មដូចតទៅ ៖

- ចំណងជើងជំពូកទី៤ ត្រូវបានកែប្រែទៅជាជំពូកទី៤ថ្មី អង្គការនានា និងថ្នាក់ដឹកនាំរបស់គណបក្សនយោបាយ ។
- ចំណងជើងជំពូកទី៩ ត្រូវបានកែប្រែទៅជាជំពូកទី៩ថ្មី វិធានការរដ្ឋបាល និងទោសប្បញ្ញត្តិ ។
- មាត្រា ៦ មាត្រា ១២ មាត្រា ១៧ មាត្រា ១៨ មាត្រា ១៩ មាត្រា ២៥ មាត្រា ២៦ មាត្រា ២៩ មាត្រា ៣៤ និងមាត្រាទាំងឡាយពីជំពូកទី ៩ ដល់ជំពូកទី ១១ ត្រូវបានកែប្រែដូចខាងក្រោម ៖

**មាត្រា ៦.-ថ្មី**

គ្រប់គណបក្សនយោបាយមិនត្រូវធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ដូចខាងក្រោម ៖

- ១- ធ្វើឱ្យមានអបគមន៍ ដែលនាំឱ្យអន្តរាយដល់ឯកភាពជាតិ និងបូរណភាពដែនដី ។
- ២- ធ្វើវិទ្ធិង្សនាប្រឆាំងនឹងរបបប្រជាធិបតេយ្យ សេរី ពហុបក្ស និងរបបរដ្ឋានិយមអាស្រ័យរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។
- ៣- ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខនៃរដ្ឋ ។
- ៤- បង្កើតកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ។
- ៥- ធ្វើការញុះញង់ដែលអាចនាំឱ្យមានការបែកបាក់ជាតិ ។

**មាត្រា ១២.-ថ្មី**

មានតែប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ដែលមានអាយុយ៉ាងតិច ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ឆ្នាំ និងមានសិទ្ធិពលរដ្ឋប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចចូលជាសមាជិកគណបក្សនយោបាយបាន ។

**មាត្រា ១៧.-ថ្មី**

គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានអង្គការដឹកនាំយ៉ាងតិចដូចខាងក្រោម ៖

- ១-មហាសន្និបាត ឬសមាជ ឬអង្គការសមមូល ។
- ២-ក្រុមប្រឹក្សាជាតិ ឬគណៈកម្មាធិការកណ្តាល ឬអង្គការសមមូល ។
- ៣-គណៈកម្មាធិការនាយក ឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬអង្គការសមមូល ។
- ៤-គណៈកម្មាធិការអាជ្ញាកណ្តាល ឬគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ ឬគណៈកម្មាធិការវិវាទ ឬអង្គការសមមូល ។



*(Handwritten mark)*

ឈ្មោះអង្គការដឹកនាំរបស់គណបក្សនយោបាយគ្រប់ថ្នាក់នេះ អាចប្រែប្រួលអាស្រ័យទៅតាម  
ការកំណត់របស់លក្ខន្តិកៈនៃគណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ។

គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ត្រូវរៀបចំឲ្យមានប្រធាន និងអាចមានអនុប្រធានតាមការចាំបាច់ ។  
ប្រធាន និងអនុប្រធាននៃគណបក្សនយោបាយ ត្រូវជ្រើសរើសដោយអនុវត្តតាមលក្ខន្តិកៈនៃ គណបក្ស  
នយោបាយនីមួយៗ ។

អាណត្តិ ភារកិច្ច ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អង្គការដឹកនាំរបស់គណបក្សនយោបាយ  
នីមួយៗ ដូចមានចែងខាងលើនេះ ព្រមទាំងអង្គការដឹកនាំផ្សេងទៀតរបស់គណបក្សនយោបាយត្រូវ  
កំណត់ក្នុងលក្ខន្តិកៈ ឬបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់គណបក្សនយោបាយ ។

**មាត្រា ១៨.-ថ្មី**

ពលរដ្ឋទាំងពីរភេទ ដែលមានសញ្ជាតិខ្មែរកំណើត និងមានអាយុយ៉ាងតិច ២៥ (ម្ភៃប្រាំ) ឆ្នាំ  
អាចធ្វើជាប្រធាន ឬអនុប្រធាននៃគណបក្សនយោបាយ ឬធ្វើជាសមាសភាពនៃអង្គការដឹកនាំ នៃគណបក្ស  
នយោបាយបាន ។

ប្រធាន និងអនុប្រធាននៃគណបក្សនយោបាយ និងសមាសភាពនៃគណៈកម្មាធិការនាយក ឬ  
គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬអង្គការសមមូលនឹងគណៈកម្មាធិការនាយក ឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍  
នៃគណបក្សនយោបាយ មិនត្រូវជាបុគ្គលដែលជាទណ្ឌិតជាប់ទោសដាក់ពន្ធនាគារពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬពី  
បទមជ្ឈិម ដោយគ្មានការព្យួរទោសឡើយ ។

ប្រធាន និងអនុប្រធាននៃគណបក្សនយោបាយ និងសមាសភាពនៃគណៈកម្មាធិការនាយក ឬ  
គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬអង្គការសមមូលនឹងគណៈកម្មាធិការនាយក ឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍  
នៃគណបក្សនយោបាយ ត្រូវចាត់បង់នូវតួនាទីរបស់ខ្លួន ក្នុងករណីណាមួយដូចខាងក្រោម ៖

- សាមីខ្លួនទទួលមរណភាព ។
- សាមីខ្លួនបានសុំលាលយប់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។
- សាមីខ្លួនត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬពីបទមជ្ឈិម ដោយគ្មានការព្យួរ  
ទោសលើកលែងតែទោសនោះត្រូវបានលើកលែងទោសដោយព្រះមហាក្សត្រ ។

គណបក្សនយោបាយ ត្រូវចាត់នីតិវិធីដើម្បីជំនួសប្រធានគណបក្សនយោបាយដែលចាត់បង់  
តួនាទី ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើ ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៩០ (កៅសិប) ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃចាត់  
បង់តួនាទីនោះ ។

បទបញ្ញត្តិនេះ ក៏ត្រូវយកទៅអនុវត្តផងដែរចំពោះបុគ្គលដែលមានតួនាទី ឬសិទ្ធិអំណាច  
ប្រកាសប្រើប្រាស់ទៅនឹងប្រធាន ឬអនុប្រធាននៃគណបក្សនយោបាយ ឬសមាសភាពនៃគណកម្មា-



*(Handwritten mark)*

ធិការនាយក ឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬអង្គការសមមូលនឹងគណៈកម្មាធិការនាយក ឬ  
គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍នៃគណបក្សនយោបាយ ។

**មាត្រា ១៩.-ថ្មី**

ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ១៨០ (មួយរយប៉ែតសិប) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីគណបក្សនយោបាយត្រូវបាន  
បង្កើតឡើងស្របតាមមាត្រា ៩ នៃច្បាប់នេះ គណបក្សនយោបាយនោះត្រូវស្នើសុំចុះបញ្ជីនៅក្រសួង  
មហាផ្ទៃ ដើម្បីទទួលបានសុពលភាព និងអាចធ្វើសកម្មភាពបានដោយស្របច្បាប់ក្នុងឋានៈជានីតិបុគ្គល  
ដោយត្រូវមានសមាជិកយ៉ាងតិច ៤០០០ (បួនពាន់) នាក់ និងត្រូវបំពេញបែបបទ និងលក្ខខណ្ឌ  
ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០ នៃច្បាប់នេះ ។

គណបក្សនយោបាយដែលមិនទទួលបានការចុះបញ្ជី ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ មិន  
អាចធ្វើសកម្មភាពនយោបាយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានឡើយ ។

**មាត្រា ២៥.-ថ្មី**

គណបក្សនយោបាយណា ដែលក្រសួងមហាផ្ទៃបានចេញលិខិតមិនយល់ព្រមឲ្យចុះបញ្ជី  
គណបក្សនយោបាយ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៤ នៃច្បាប់នេះ គណបក្សនយោបាយនោះមានសិទ្ធិ  
ប្តឹងទៅតុលាការកំពូល ។

តុលាការកំពូលត្រូវសម្រេចក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួល  
ពាក្យបណ្តឹងរបស់សាមីគណបក្សនយោបាយនោះ ។

ក្រោយពីបានទទួលសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការកំពូលដែលសម្រេចលើភាពត្រឹមត្រូវនៃខ្លឹមសារ  
នៃសំណុំឯកសាររបស់គណបក្សនយោបាយនោះ ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ  
នោះក្លាម តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៣ នៃច្បាប់នេះ ។

**មាត្រា ២៦.-ថ្មី**

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីរួចហើយ ត្រូវបញ្ជូនទៅក្រសួងមហាផ្ទៃនូវបញ្ជីឈ្មោះ  
ប្រធាន និងអនុប្រធាន នៃគណបក្សនយោបាយ ក្នុងករណីដែលមានអនុប្រធាន និងសមាសភាព  
នៃគណៈកម្មាធិការនាយក ឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬអង្គការសមមូលនឹងគណៈកម្មាធិការនាយក  
ឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍នៃគណបក្សនយោបាយ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវជីវប្រវត្តិសង្ខេប ដែលមាន  
បិទប្រថិតទំហំ ០៤ (បួន) គុណនឹង ០៦ (ប្រាំមួយ) ។

ការផ្លាស់ប្តូរប្រធាន ឬអនុប្រធាននៃគណបក្សនយោបាយ ឬសមាសភាពនៃគណៈកម្មាធិការ  
នាយក ឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬអង្គការសមមូលនឹងគណៈកម្មាធិការនាយក ឬគណៈកម្មាធិការ



*Handwritten mark or signature*

អចិន្ត្រៃយ៍នៃគណបក្សនយោបាយ ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រសួងមហាផ្ទៃ ដោយ ភ្ជាប់មកជាមួយនូវជំរឿនប្រវត្តិសង្ខេបរបស់សមាសភាពថ្មី ដែលមានបិទបូកចំនួន ០៤ (បួន) គុណនឹង ០៦ (ប្រាំមួយ) ។

គណបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីរួចហើយ អាចប្តូរឈ្មោះ សញ្ញាសម្គាល់ ទីស្នាក់ការ កណ្តាល កែប្រែគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីនយោបាយសំខាន់ៗ ឬធ្វើវិសោធនកម្មលើលក្ខន្តិកៈបាន ស្របតាមលក្ខន្តិកៈរបស់គណបក្សនយោបាយខ្លួន ។ ក្នុងករណីនេះគណបក្សនយោបាយត្រូវជូនដំណឹង ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រសួងមហាផ្ទៃដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវសំណុំឯកសារថ្មីដែលកែប្រែរួចហើយ ។

**មាត្រា ២៩.-ថ្មី**

គណបក្សនយោបាយត្រូវបានហាមឃាត់មិនឲ្យទទួលវិភាគទាន ទោះជាតាមរូបភាពណាក៏ដោយ ពីស្ថាប័នរដ្ឋ សមាគម អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សហគ្រាសសាធារណៈ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ វិទ្យាស្ថាន សាធារណៈ លើកលែងតែករណីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៨ នៃច្បាប់នេះ ។

គណបក្សនយោបាយត្រូវបានហាមឃាត់មិនឲ្យទទួលវិភាគទាន ទោះតាមរូបភាពណាក៏ដោយ ពីស្ថាប័នបរទេស ក្រុមហ៊ុនបរទេស ជនបរទេស ឬអង្គការដែលមានប្រភពហិរញ្ញប្បទានពីបរទេស ។

**មាត្រា ៣៤.-ថ្មី**

គ្មានសមត្ថកិច្ចណាមានសិទ្ធិរំលាយគណបក្សនយោបាយណាមួយបានឡើយ លើកលែង គណបក្សនោះ ត្រូវបានរំលាយដោយគុណការ ។

**មាត្រា ៣៨.-ថ្មី**

គ្រប់គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ត្រូវគោរពរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ និង ច្បាប់ជាធរមានដទៃទៀតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ចំពោះគណបក្សនយោបាយណាដែលបានប្រព្រឹត្តខុសទៅនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្ស នយោបាយ និងច្បាប់ជាធរមានដទៃទៀតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រសួងមហាផ្ទៃអាចចាត់វិធានការ ដូចខាងក្រោម ៖

- ចេញលិខិតជូនដំណឹងឲ្យគណបក្សនយោបាយនោះ ធ្វើការកែតម្រូវក្នុងរយៈពេលមួយជា កំណត់ ។
- ធ្វើការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងចាត់វិធានការបញ្ឈប់សកម្មភាពខុសច្បាប់ ក្នុង ករណីខុសច្បាប់ ។



*Handwritten mark or signature*

-សម្រេចផ្អាកសកម្មភាពរបស់គណបក្សនយោបាយនោះជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងរយៈពេលមួយជាក់ណាត់ ។

-ប្តឹងទៅតុលាការកំពូល ដើម្បីរំលាយគណបក្សនយោបាយនោះ ក្នុងករណីកំហុសមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ ។

**មាត្រា ៣៩.-ថ្មី**

ត្រូវផាកពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ៥ ០០០ ០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ចំពោះគណបក្សនយោបាយណាដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៣១ នៃច្បាប់នេះ ។

ក្នុងករណីនៅតែបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសទៀត ផាកពិន័យជាប្រាក់ទ្វេមួយដាច់រហើយក្រសួងមហាផ្ទៃអាចសម្រេចផ្អាកសកម្មភាពគណបក្សនយោបាយនោះជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងរយៈពេលមួយជាក់ណាត់ ។

**មាត្រា ៤០.-ថ្មី**

គណបក្សនយោបាយដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ២៩ ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផាកពិន័យជាប្រាក់ដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ចំនួន ២០ ០០០ ០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ។ ក្នុងករណីវិភាគទានដែលគណបក្សនយោបាយបានទទួលដោយល្មើសនឹងមាត្រា ២៩ ថ្មី នៃច្បាប់នេះ មានតម្លៃលើសពី ២០ ០០០ ០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ត្រូវផាកពិន័យជាប្រាក់ទ្វេមួយដាច់រហើយនៃតម្លៃនៃវិភាគទាននោះ ។ ក្រសួងមហាផ្ទៃ អាចសម្រេចផ្អាកសកម្មភាពគណបក្សនយោបាយនោះជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងរយៈពេលមួយជាក់ណាត់ ។

ក្នុងករណីនៅតែបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសទៀតត្រូវផាកពិន័យជាប្រាក់ទ្វេមួយដាច់រហើយនៃប្រាក់ពិន័យលើកមុន ហើយក្រសួងមហាផ្ទៃអាចប្តឹងរំលាយគណបក្សនយោបាយនោះទៅតុលាការកំពូល ។

**មាត្រា ៤១.-ថ្មី**

ត្រូវផាកពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ៣ ០០០ ០០០ (បីលាន) រៀល ដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងមាត្រា ៥ និងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១៥ នៃច្បាប់នេះ ។

**មាត្រា ៤២.-ថ្មី**

ត្រូវពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ១០ ០០០ ០០០ (ដប់លាន) រៀល ដល់ ២០ ០០០ ០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល និង/ឬផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ០១ (មួយ) ខែ ដល់ ០១ (មួយ) ឆ្នាំ ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តករណីកំហុសដូចខាងក្រោម ៖



*(Handwritten mark)*

១-បន្តគ្រប់គ្រង ឬដឹកនាំគណបក្សនយោបាយដែលក្រសួងមហាផ្ទៃមិនយល់ព្រមឲ្យចុះបញ្ជី គណបក្សនយោបាយ ។

២-បន្តគ្រប់គ្រង ឬដឹកនាំគណបក្សនយោបាយដែលតុលាការបានសម្រេចរំលាយជាស្ថាពរ។

៣-គ្រប់គ្រង ឬដឹកនាំគណបក្សនយោបាយដោយមិនបានសុំចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីគណបក្ស នយោបាយ ក្នុងរយៈពេលលើសពី ១៨០ (មួយរយប៉ែតសិប) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃធ្វើការបោះឆ្នោតជ្រើស តាំងគណៈកម្មាធិការបណ្តោះអាសន្នដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩ នៃច្បាប់នេះ ។

៤-នៅតែបន្តធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមគណបក្សនយោបាយ ទោះជាមានសេចក្តីសម្រេចផ្អាក សកម្មភាពគណបក្សនយោបាយនោះក៏ដោយ ។

៥-នៅតែបន្តបើកទិស្នាក់ការគណបក្សនយោបាយខ្លួន ទោះជាមានសេចក្តីសម្រេចស្ថាពររបស់ តុលាការសម្រេចរំលាយគណបក្សនយោបាយនោះក៏ដោយ ។

**មាត្រា ៤៣.-ថ្មី**

បុគ្គលដែលទទួលរងឥទ្ធិពលដោយផ្ទាល់ពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ដូចមានចែង ក្នុងជំពូកនេះ អាចប្តឹងតវ៉ាទៅតុលាការកំពូលក្នុងអំឡុងពេល ៣០ (សាបសិប) ថ្ងៃ គិតពីកាលបរិច្ឆេទ ទទួលបានសេចក្តីសម្រេចនេះ ។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការប្តឹងតវ៉ា និងអំឡុងពេលនៃការដោះស្រាយបណ្តឹង តវ៉ា សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ មិនមានអានុភាពអនុវត្តឡើយ លើកលែងតែសេចក្តីសម្រេច ផ្អាកសកម្មភាពគណបក្សនយោបាយជាបណ្តោះអាសន្ន ។

**មាត្រា ៤៤.-ថ្មី**

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត គណបក្សនយោបាយដែលបានប្រព្រឹត្ត ល្មើសនឹងមាត្រា ៦ ថ្មី និងមាត្រា ៧ នៃច្បាប់នេះ តុលាការអាចសម្រេចដូចខាងក្រោម ៖

- ផ្អាកសកម្មភាពគណបក្សនយោបាយនោះក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ៥ ឆ្នាំ ។
- រំលាយគណបក្សនយោបាយនោះ ។

**មាត្រា ៤៥.-ថ្មី**

តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីពិនិត្យលើបណ្តឹងនានាដោយអនុវត្តតាមច្បាប់នេះ គឺ តុលាការកំពូល ។ ដោយឡែកចំពោះមាត្រា ៤២ ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ត្រូវអនុវត្តស្របតាមក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន។

តំណាងមហាអយ្យការអមតុលាការកំពូលត្រូវចូលរួមសុំឲ្យមានការគោរពច្បាប់ នៅក្នុងពេល ដែលមានបណ្តឹងដាក់ជូនតុលាការកំពូលពិនិត្យ ។



*Handwritten signature or mark.*

ក្នុងករណីដែលគណបក្សនយោបាយត្រូវបានរំលាយ គុណភាពអាចសម្រេចហាមឃាត់ការធ្វើសកម្មភាពនយោបាយរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំនៃគណបក្សនយោបាយនោះសម្រាប់រយៈពេល ០៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំបាន ។

គុណភាពកំពូលត្រូវសម្រេចសេចក្តីលើអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ ដោយសភាពេញអង្គ ។ សាលដីការបស់គុណភាពកំពូលជាសេចក្តីសម្រេចបិទផ្លូវតវ៉ា ។

**មាត្រា ៤៦.-ថ្មី**

ការអនុវត្តជំពូកនេះ មិនរារាំងដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឡើយ ក្នុងករណីដែលអំពើបំពានលើបញ្ញត្តិដែលចែងក្នុងជំពូកនេះ ជាបទល្មើសដែលបានបញ្ញត្តក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ។

**មាត្រា ៤៧.-ថ្មី**

បទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកទោល (បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ) នៃមាតិកាទី១ (បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ) ជំពូកទោល (ការបង្ខំដល់រូបកាយ) នៃមាតិកាទី៣ (ការបង្ខំដល់រូបកាយ) នៃគន្លឹះទី៨ (នីតិវិធីប្រតិបត្តិ) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវយកមកអនុវត្តក្នុងករណីដែលសេចក្តីសម្រេចអំពីប្រាក់ពិន័យបានចូលជាស្ថាពរ ។

**មាត្រា ៤៨.-ថ្មី**

បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាន គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ដែលត្រូវបានបង្កើត និងបានចុះបញ្ជីត្រឹមត្រូវនៅក្រសួងមហាផ្ទៃស្របតាមច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/១១៩៧/០៧ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៧ ត្រូវបន្តសុពលភាព និងអាចធ្វើសកម្មភាពស្របតាមច្បាប់នេះ និងច្បាប់ជាធរមានផ្សេងទៀតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែគណបក្សនយោបាយទាំងនេះ ត្រូវបំពេញសំណុំបែបបទធ្វើនិយ័តកម្មស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិ នៃច្បាប់នេះក្នុងរយៈពេល ៩០ (កៅសិប) ថ្ងៃ យ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃដែលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ។

**មាត្រា ៤៩.-ថ្មី (មាត្រា៤៤ ចាស់)**

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។

**មាត្រា ៥០.-ថ្មី (មាត្រា៤៥ ចាស់)**

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។



*Handwritten mark or signature*

**មាត្រា ៣៖**

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ ៧ ឆ្នាំ ២០១៧  
**ក្នុងព្រះបរមនាមនិងតាមព្រះរាជក្រាស់បង្គាប់  
ប្រមុខរដ្ឋស្តីទី**

ព.ស. ១៧០៣. ២៥៦

**ហត្ថលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ  
សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ**

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ  
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា  
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី  
ហត្ថលេខា  
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន**

លេខ: ២៥៧ ស.ណ  
សំណេរដោយគណៈរដ្ឋមន្ត្រី  
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ ៧ ឆ្នាំ ២០១៧  
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល  
  
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល